

der nu er Ordfører i denne Sag, for 13 Aar siden udarbejdede sit første Lovforslag, da gik han ikke alene ud paa, at Prøver skulde beholdes, men at den hele Laugsindretning skulde vedblive (D. Müller og Flere: men dette var ogsaa feil!). Dengang Borgerrepræsentanterne her i Byen for 3 Aar siden udtalte sig om dette Spørgsmaal, da skjed de det vel i Hovedsagen fra sig, men de udtalte sig dog in subsidium, og forsaavidt udtalte de sig ogsaa for Laugenes Vedligeholdelse; de udtalte sig for, at den Laugsvend, som havde forfærdiget Svendestykke her i Staden, og som i 15 Aar, eller hvis han havde opnaaet 35 Aars Alderen, i 8 Aar havde arbejdet i sin Stilling, enten her eller et andet Sted, skulde være berettiget til uden Prøves Afstæggelse at erholde Borgerkab i den lærte Profession og i Udførelsen af denne Virksomhed at benytte en Svends og en Lærlings Hjælp. Da nu den ærede Rigsdagsmand, som i Aaret 1844 afsatte sin Betænkning, af Regjeringen blev valgt til at udarbejde et Forslag i denne Henseende, var dette Valg da Noget, der maatte vække Formodning eller Tanke om, at han vilde gaae saavidt, som Tilfældet er her i Lovforslaget? Maatte der ikke langt snarere opstaae Formodning om, at hans Forslag maatte komme til at gaae i samme Retning som det tidligere? Men hvorledes kan man da sige, at Alt, hvad der er skeet i de foregaaende Aar skulde indeholde en Opfordring for de Vedkommende til at forberede sig paa en saadan Tingenes Tilstand som den, hvori de ville komme, naar Lovforslaget bliver til Lov? Jeg for mit Vedkommende troer virkelig ikke, at der deri indeholdes Noget, som kunde vække grundet Formodning om, at man vilde gaae ind paa en saadan Reform i det Bestaaende.

Man har berørt Grundlovens Bud om, at alle Indskrænkninger i den frie og lige Adgang til Erhverv, som ikke ere begrundede i det almindelige Vel, skulle hæves ved Lov. (Mange Stemmer: Hør! hør!). Ja jeg vil ogsaa ønske, at de ærede Herrer ville høre det; jeg vil ønske, at saavel Regjeringen som Rigsdagen ret vil høre efter andre lignende Bestemmelser i Grundloven med Hensyn

til dette vigtige Forholds Ordning; men naar vi gaae ind i den Tilstand, som vi føres ind i ved Lovudkastet, selv om mit Ændringsforslag vedtoges, ville da virkelig ikke alle Indskrænkninger i den frie Adgang til Erhverv, som ikke ere begrundede i det almene Vel, ville de ikke — med enkelte Undtagelser — være hævede? Hvis det var Grundlovens Mening, at en aldeles ubunden Adgang til Erhverv var det Rette, hvorfor da tilføie med Hensyn til de Indskrænkninger, der skulle hæves: som ikke er begrundet i det almene Vel? hvorfor slette det, uden for at antyde, at en aldeles ubunden Adgang til Erhverv ikke var det, der stod som det Formaal, man havde sat sig, og at Almeenvællet gjorde visse Indskrænkninger i den frie og lige Adgang til Erhverv nødvendige. Jeg troer saaledes, at de, der ville tale om, at de nærmest Paagjældende have været tilstrækkeligt forberedte, have fuldkommen Ret; jeg troer, at naar man ikke vil holde sig til en aldeles løs Betragtning, maa man sige, at det foreliggende Lovudkast kom de Fleste i høi Grad uventet, ja selve den ærede Ordfører (D. Müller) har i det Forslag, som ligger til Grund for Lovudkastet, ikke aldeles udfødt Prøven; han har villet beholde Prøven for Murere, Tømrere, Huusnedkere, Møllebyggere samt Skibs- og Baadebyggere. Naar det er Tilfældet, hvorledes, jeg gjentager det, vil man saa kunne sige, at man er aldeles forberedt eller har kunnet have nogen grundet Formodning om, at man skulde gaae ind i en aldeles forskjellig Tingenes Tilstand? Det er blevet bemærket, at hvad der ved mit Ændringsforslag bydes, ikke af de Vedkommende vil blive modtaget som Noget af Betydning; det er muligt, det skal jeg for Diebliffet ikke gaae ind paa; men jeg vil bemærke, at de Herrer jo staae paa det samme Grundlag som jeg (Nei! nei!) Jo, de staae paa det Grundlag, at en saadan almindelig Frihed, som Lovudkastet giver, er den Tingenes Tilstand, vi engang maa komme til; derom ere vi enige. Vi ere til lige enige om, at man ikke strax, i Diebliffet, skal indføre den nye Tingenes Tilstand, men at man skal fravige sin Overbeviisning i denne Henseende af Hensynet til det Bestaaende og lade det Nye lempeligt udvikle sig af det